

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.024.01.2017
P/17/044

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/044 – Wykonywanie zadań przez ośrodki adopcyjne
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Izabela Chlebowska-Gąsczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/138/2017 z dnia 8 września 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Ośrodek Adopcyjny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Kaliszu, ul. Skalmierzycka 10 (dalej: „Ośrodek Adopcyjny” lub „Ośrodek”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bożena Juszcak – Prezes Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Kaliszu ¹ . Halina Tarasewicz – Dyrektor Ośrodka Adopcyjnego. (dowód: akta kontroli str. 3-18)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości², wykonywanie zadań przez Ośrodek Adopcyjny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Kaliszu w latach 2015-2017 (I półrocze).

Prawidłowo zorganizowano działalność Ośrodka Adopcyjnego, chociaż w regulacjach wewnętrznych ustalono jego zadania częściowo w sposób nieodpowiadający przepisom³ ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej⁴.

W ocenie NIK zostały spełnione określone w ustawie o wspieraniu rodziny wymogi dotyczące kwalifikacji dyrektora oraz pracowników merytorycznych. Ośrodek prawidłowo wydatkował środki otrzymane z dotacji budżetu państwa na prowadzenie Ośrodka Adopcyjnego oraz terminowo przekazał Regionalnemu Ośrodkowi Polityki Społecznej w Poznaniu wymagane sprawozdania⁵. Podjął również właściwe działania w celu zabezpieczenia zbioru przetwarzanych danych dzieci i kandydatów do przysposobienia.

¹ Zgodnie z Krajowym Rejestrem Sądowym organem uprawnionym do reprezentowania podmiotu (Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Kaliszu) jest zarząd (dwie osoby spośród Prezesa, Wiceprezesa, Sekretarza i Skarbnika). W skład organu wchodzi: Bożena Juszcak – Prezes, Dorota Augustowska i Roman Szelaż – Wiceprezesi, Kinga Glapa – Skarbnik, Teresa Tontor – Sekretarz oraz Członkowie Zarządu – Bronisława Bialek, Jan Górski, Władysława Kaźmierczak, Alicja Kędzia, Julianna Lisiecka, Małgorzata Ostrowska.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ W okresie od 2015 r. do 31 stycznia 2017 r. Zmiany wprowadzone zostały dopiero w regulaminie organizacyjnym, który wszedł w życie z dniem 1 lutego 2017 r.

⁴ Dz.U. z 2017 r. poz. 697, ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą o wspieraniu rodziny”.

⁵ Analiza wybranych danych zawartych w ww. informacjach nie wykazała rozbieżności w stosunku do stanu wynikającego z dokumentacji źródłowej.

W latach 2015-2017 (I półrocze) do Ośrodka zostało zgłoszonych łącznie 167 dzieci. W tym okresie przysposobiono 61 dzieci, a zakwalifikowano do tego przysposobienia 36 dzieci.

Ośrodek, prawidłowo prowadził działania w zakresie kwalifikowania dzieci do adopcji, co potwierdziły wyniki badania próby 17 zakończonych postępowań adopcyjnych.

W latach 2015-2017 (I półrocze) zgłosiło się do Ośrodka 135 rodzin, w celu przysposobienia dzieci. Badając prawidłowość doboru kandydatów na rodziców adopcyjnych, na podstawie 20 postępowań (w tym 17 zakończonych adopcją i trzech niezakończonych) NIK stwierdziła, że Ośrodek prowadził wobec nich działania określone w ustawie o wspieraniu rodziny oraz w obowiązujących procedurach adopcyjnych. Ośrodek podjął także działania w celu poszukiwania kandydatów na rodziców adopcyjnych. Kandydatom na rodziców adopcyjnych udzielano wsparcia oraz zgodnie z przepisami, prowadzono dla nich szkolenia. W kontrolowanym okresie przeprowadzono szkolenia dla 102 kandydatów na rodziców adopcyjnych.

Ośrodek działał w oparciu o wypracowane wspólnie z ośrodkami publicznymi i niepublicznymi w Wielkopolsce, procedury i standardy pracy oraz w oparciu o autorskie programy szkolenia. Uczestniczył również w projekcie „Usługi preadopcyjne wsparciem procesu adopcji”, który uzyskał na jego realizację dotację finansową ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na braku potwierdzenia ustalenia regulaminu organizacyjnego Ośrodka w porozumieniu z marszałkiem województwa oraz żądaniu od kandydatów na rodziców adopcyjnych szerszego zakresu informacji niż określone w obowiązujących przepisach. Ośrodek nie dokonywał również (do września 2016 r.) kwalifikacji dzieci do przysposobienia krajowego oraz nie sporządził dokumentu potwierdzającego zakwalifikowanie do przysposobienia⁶. Nieprawidłowości te nie miały jednak istotnego wpływu na kontrolowaną działalność. NIK zwraca uwagę, że Ośrodek udostępniał kandydatom na rodziców adopcyjnych, którzy otrzymali pozytywną opinię kwalifikacyjną, informacje o dziecku z nieuregulowaną sytuacją prawną i umożliwiał kontakt z dzieckiem, przed zakwalifikowaniem go do przysposobienia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1.Kwalifikowanie dzieci do adopcji, realizacja procedur adopcyjnych oraz skuteczność tych działań.

Opis stanu
faktycznego

1.1.Uregulowania wewnętrzne, obsada kadrowa, współpraca pomiędzy jednostkami systemu adopcyjnego oraz gromadzenie i wymiana danych

1.1.1. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci (dalej: „TPD”) jest ogólnopolskim pozarządowym stowarzyszeniem pożytku publicznego. Dla realizacji celów statutowych tworzy terenowe jednostki organizacyjne TPD, którą jest m.in. Oddział Okręgowy TPD w Kaliszu. Po nabyciu osobowości prawnej poprzez m.in. wpis do Krajowego Rejestru Sądowego (dalej: „KRS”)⁷, Oddział Okręgowy TPD w Kaliszu pozostaje integralną częścią struktury organizacyjnej TPD oraz działa w ramach statutu TPD. Zgodnie z § 30 statutu, do zakresu działania zarządu Oddziału należy

⁶ Dotyczyło to dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, którego opiekunowie zgłosili gotowość przysposobienia dziecka.

⁷ Numer KRS 0000390855, data rejestracji w KRS: 07.07.2011 r.

m.in. kierowanie działalnością TPD na danym terenie oraz prowadzenie działalności statutowej, w tym. m.in. prowadzenie ośrodków adopcyjnych.

Ośrodek Adopcyjny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Kaliszu, zgodnie z regulaminem, jest niepubliczną placówką specjalistyczną, prowadzoną przez TPD Oddział Okręgowy w Kaliszu, o charakterze diagnostycznym i konsultacyjnym, której celem jest zapobieganie i przeciwdziałanie sieroctwu społecznemu poprzez propagowanie i tworzenie rodzin adopcyjnych.

Uchwałą z dnia 29 grudnia 2011 r. zmieniona została nazwa istniejącego od 1979 r. Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego TPD w Kaliszu na Ośrodek Adopcyjny TPD w Kaliszu.

(dowód: akta kontroli str. 3-10, 19-109)

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2015-2017 (I półrocze) obowiązywały dwa regulaminy Ośrodka Adopcyjnego TPD w Kaliszu, tj. obowiązujący od 28 września 2013 r., zmieniony następnie regulaminem obowiązującym od 1 lutego 2017 r.

Ośrodek posiadał również procedurę „Dla dobra dziecka odnajdujemy najlepszą rodzinę”. Procedura ta sporządzona była na podstawie załącznika do zarządzeń Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu (dalej: „ROPS”) z dnia 21 grudnia 2012 r., 1 lipca 2015 r. oraz 1 lipca 2016 r.⁸.

Procedura zawierała sposób postępowania w zakresie: udzielania informacji o procedurach adopcyjnych, kwalifikacji dziecka, kwalifikacji rodziny (w tym również: kwalifikacji kandydatów będących osobami spokrewnionymi lub spowinowaconymi z dzieckiem; kwalifikacji kandydatów będących rodziną zastępczą lub prowadzących rodzinny dom dziecka, w których dziecko było umieszczone), doboru rodziny dla dziecka oraz dodatkowo w procedurze przyjętej 11 lipca 2016 r. – w zakresie wsparcia osób, które przysposobiły dziecko (poradnictwo postadopcyjne).

(dowód: akta kontroli str. 74-200)

W dniu 25 maja 2017 r. wprowadzono ponadto standardy współpracy z klientem, które zawierały również standard postępowania w sytuacji rozbieżności opinii Komisji Kwalifikacyjnej ds. Adopcji (w okresie kontrolowanym nie było rozbieżności zdań w zakresie zakwalifikowania kandydatów do przysposobienia dziecka).

(dowód: akta kontroli str. 106-109, 235, 242-243)

1.1.2. W okresie objętym kontrolą, w Ośrodku Adopcyjnym zatrudnionych było 5 pracowników merytorycznych oraz 2 pracowników administracyjnych. Zarówno dyrektor Ośrodka jak i pozostałe osoby zajmujące się prowadzeniem procedur przysposobienia lub przygotowaniem osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka, spełniali wymogi art. 158 i 159 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

(dowód: akta kontroli str. 210-213)

1.1.3. Oddział Okręgowy TPD w Kaliszu 12 marca 2013 r. przyjął do stosowania „Politykę Bezpieczeństwa Informacji w zakresie przetwarzania danych osobowych”. Dokumentacja dzieci, które mogą być adoptowane oraz kandydatów na rodziców adopcyjnych i rodzin adopcyjnych była zabezpieczona przed dostępem osób nieupoważnionych, zgodnie z ww. procedurą poprzez zabezpieczenia fizyczne (pomieszczenia zamykane na klucz, szafy z zamkami, sejf).

(dowód: akta kontroli str. 221-228, 736-737)

⁸ Procedury przyjęte zostały do stosowania przez Ośrodek Adopcyjny TPD odpowiednio: 1 lipca 2014 r., 17 lipca 2015 r. oraz 11 lipca 2016 r.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał, TPD Oddział Okręgowy w Kaliszu, na podstawie art. 42 ust 4 ustawy o ochronie danych osobowych⁹, zaświadczenie z dnia 27 listopada 2014 r., o zarejestrowaniu zbioru danych o nazwie: „Procedury adopcyjne”.

(dowód: akta kontroli str. 220)

1.1.4. Ośrodek Adopcyjny, zgodnie z art. 155 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny, współpracował ze środowiskiem lokalnym, w tym z organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi m.in. poprzez uczestnictwo w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny dziecka i konsultacje oraz z sądami w zakresie m.in. sporządzania sprawozdań i opinii psychologiczno-pedagogicznych w sprawach o przysposobienie. Ośrodek współpracował również ze szpitalami (pomoc psychologiczna udzielana pacjentkom oddziałów ginekologiczno – położniczych, które sygnalizowały zamiar pozostawienia dziecka bezpośrednio po urodzeniu). Współpracowano również z placówkami prowadzonymi przez zakony - Domem Ochrony Życia Poczętego w Odolanowie, z Salezjańską Placówką Wsparcia Dziecka i Rodziny im. Św. Rodziny w Pleszewie oraz Domem Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży w Zdunach. Współpraca ze środowiskiem lokalnym polegała na organizowaniu spotkań szkoleniowych, konferencji dla przedstawicieli podmiotów właściwych w zakresie wspierania rodziny oraz działań na rzecz rodzin adopcyjnych, kandydatów do pełnienia funkcji rodziny adopcyjnej oraz dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia.

(dowód: akta kontroli str. 229-242)

1.1.5. Pracownicy Ośrodka Adopcyjnego nie zidentyfikowali szczególnych problemów w jego działalności. W okresie objętym kontrolą nie zostały wniesione odwołania ani skargi na działalność Ośrodka Adopcyjnego TPD w Kaliszu.

(dowód: akta kontroli str. 233-245, 770, 773)

1.1.6. Badając skuteczność¹⁰ działań Ośrodka w zakresie przeprowadzonych kwalifikacji dzieci do przysposobienia ustalono, że w latach 2015 – 2017 (I półrocze) do adopcji zakwalifikowano kolejno 12, 10 i 14 dzieci, a przysposobiono 14, 37 i 10 dzieci (tj. 116,67%, 370% i 71,43%).

Proporcje liczby dzieci przysposobionych do liczby dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia, w szczególności w 2016 r., wynikają z przysposobienia dzieci dla których nie wydano zaświadczeń kwalifikacyjnych, tj. przysposobienia w drodze adopcji rodzinnych lub przez rodziny zastępcze. Omówione to zostało na podstawie badanej próby w części „Ustalone nieprawidłowości” w pkt. 1.3. niniejszego wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 201-207, 210-211)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Ośrodka w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zgodnie z art. 157 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, regulamin organizacyjny określający szczegółowe zadania oraz organizację działania, w tym godziny pracy ośrodka adopcyjnego, powinien być opracowany przez dyrektora ośrodka w porozumieniu z marszałkiem województwa. Kontrolowana jednostka nie dysponowała dowodem potwierdzającym to, że ww. regulamin opracowany został w porozumieniu z marszałkiem województwa.

(dowód: akta kontroli str. 74-105)

⁹ Dz. U. z 2016 r. poz. 922.

¹⁰ Przez skuteczność przyjętą na potrzeby kontroli należy rozumieć proporcje dzieci przysposobionych do zakwalifikowanych do przysposobienia.

Dyrektor Ośrodka Adopcyjnego wyjaśniła, że opracowany regulamin przekazany został do rąk własnych pracownika ROPS bez potwierdzenia jego przekazania. „Uznaliśmy, iż brak zastrzeżeń do regulaminu stanowi domniemanie jego akceptacji i zatwierdzenia - stąd w jego następstwie w dniu 28 września 2013 r. powyższy Regulamin został zatwierdzony przez prezydium TPD w Kaliszu”.

(dowód: akta kontroli str. 233-245)

2. Zadania ośrodka adopcyjnego ustalone w obowiązującym do 31 stycznia 2017 r. regulaminie ośrodka adopcyjnego TPD¹¹ częściowo nie odpowiadały zadaniom wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny, tj. brak było m.in. takich zadań jak: promowanie idei adopcji, w tym poszukiwanie kandydatów do przysposobienia dziecka; dokonywanie wstępnej oceny kandydatów do przysposobienia dziecka oraz aktualizowanie informacji o dzieciach, które mogą być przysposobione¹². Pomimo tego, iż ustawowe zmiany w powyższym zakresie¹³ obowiązywały od 19 września 2014 r., nie zostały uwzględnione w uregulowaniach wewnętrznych aż do 2017 r. Nieuwzględnione były również zmiany ustawowe obowiązujące od 18 września 2015r. w zakresie zapisu dotyczącego zadania określonego w art. 156 ust. 1 pkt 11 ustawy o wspieraniu rodziny¹⁴. Zmiany wprowadzone zostały dopiero w regulaminie organizacyjnym, który wszedł w życie z dniem 1 lutego 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 74-105)

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że zapisy te nie zostały w odpowiednim czasie rozszerzone o zmiany ustawowe, lecz nie wpłynęło to na faktyczne realizowanie zadań lub posiadanie gotowości do ich realizacji. Powyższe zmiany były natomiast uwzględnione w stosowanych procedurach „Dla dobra dziecka odnajdujemy najlepszą rodzinę” przekazanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu, przy tworzeniu których Ośrodek brał czynny udział.

(dowód: akta kontroli str. 233-245)

1.2. Planowanie, wydatkowanie i rozliczenie środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie ośrodków adopcyjnych

1.2.1. W dniu 18 stycznia 2012 r. zawarta została umowa pomiędzy Marszałkiem Województwa Wielkopolskiego reprezentowanym przez Dyrektora ROPS w Poznaniu (zleceniodawca) a Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Kaliszu, na prowadzenie Ośrodka Adopcyjnego TPD w Kaliszu. Zgodnie z aneksami¹⁵ do ww. umowy, zleceniodawca ostatecznie zobowiązał się do przekazania dotacji na realizację ww. zadania w wysokości 290.000 zł – w 2015 r. oraz 279.000 zł – w 2016 r.

Środki finansowe wpłynęły odpowiednio w 3 i 4 transzach, tj. w 2015 r. – w styczniu (90 tys. zł), maju (60 tys. zł) oraz w czerwcu 140 tys. zł oraz w 2016 r. – w styczniu

¹¹ Regulamin wszedł w życie 28.09.2013 r.

¹² Zawarto wyłącznie „gromadzenie informacji o dzieciach, które mogą być przysposobione”. Ponadto w regulaminie nie uwzględniono takich zadań jak: (1) prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń, (2) prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń.

¹³ Zmiany wprowadzone zostały Ustawą z dnia 25 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1188).

¹⁴ Dz.U.2015 r., poz. 1199. („wydawanie świadectw ukończenia szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka, dokonywanie wstępnej oceny kandydatów do przysposobienia dziecka, sporządzanie opinii kwalifikacyjnej o kandydatach do przysposobienia dziecka oraz opinii, o której mowa w art. 586 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.)”)

¹⁵ Aneks nr 7/2014 z dnia 22 grudnia 2014 r.; Aneks nr 8/2015 z dnia 5 maja 2015 r.; Aneks nr 9/2015 z dnia 29 września 2015 r.; Aneks nr 10/2015 z dnia 22 grudnia 2015 r.; Aneks nr 11/2016 z dnia 2 czerwca 2016 r.; Aneks nr 12/2016 z dnia 19 lipca 2016 r.; Aneks nr 13/2016 z dnia 4 sierpnia 2016 r.; Aneks nr 14/2016 z dnia 6 października 2016 r.

(140 tys. zł), czerwcu (30 tys. zł), sierpniu (23 tys. zł) oraz w październiku (86 tys. zł).

Poniesione w 2015 r. i 2016 r. wydatki na obsługę zadania z zakresu organizowania i prowadzenia ośrodków adopcyjnych, to: wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (odpowiednio: 210,0 tys. i 240,2 tys. zł), wydatki administracyjne (56,4 tys. zł i 27,2 tys. zł) oraz inne wydatki, w tym: szkolenia pracowników, podróże służbowe, zatrudnienie prelegentów na konferencję¹⁶ (23,3 tys. zł i 11,6 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 209, 245-376)

Ponadto 20 stycznia 2017 r. zawarta została umowa pomiędzy Województwem Wielkopolskim reprezentowanym przez Dyrektora ROPS w Poznaniu (zleceniodawca) a Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Kaliszu, na realizację zadania publicznego¹⁷ „prowadzenie niepublicznego ośrodka adopcyjnego w subregionie kaliskim w latach 2017-2021”. Zgodnie z ww. umową zleceniodawca zobowiązał się do przekazania w 2017 r. środków finansowych w wysokości 300.000 zł (aneks z dnia 12 października 2017 r.).

W I półroczu 2017 r. środki finansowe wpłynęły w czterech transzach, po 50 tys. zł (tj. w styczniu, lutym, marcu i kwietniu).

(dowód: akta kontroli str. 248, 377-413)

1.2.2. Dyrektor Ośrodka w wyjaśnieniach wskazywała na niestabilność i niepewność spowodowaną sposobem finansowania działalności Ośrodka. Środki finansowe określone w umowach (aneksach) w grudniu roku poprzedzającego, zapewniały funkcjonowanie Ośrodka przez kilka miesięcy danego roku. Dopiero aneksy zawarte w I połowie 2015 r. (5 maja 2015 r.) oraz w II połowie 2016 r. (ostatni aneks zwiększający o kwotę 86 tys. zł – zawarty został 6 października 2016 r.) określały ostateczne kwoty zabezpieczenia finansowego na dany rok. Powodowało to brak pewności, co do dalszego funkcjonowania ośrodka. Przekładało się to na niemożliwość planowania podwyżek dla pracowników, co z kolei wpływało na dużą rotację w zatrudnieniu oraz trudności w planowaniu szkoleń dla pracowników, których terminy ustalane są z wyprzedzeniem, a także zakup materiałów biurowych.

Dyrektor Ośrodka, określając stopień zaspokojenia potrzeb finansowych, w ostatecznym rocznym rozrachunku, na dostatecznym poziomie, podkreśliła problemy związane z zapewnieniem płynności przyznawanych środków.

(dowód: akta kontroli str. 233-245)

1.2.3. Środki dotacji przeznaczono w okresie objętym kontrolą na realizację powierzonych zadań. W 2016 r. zwrócono kwotę 238,82 zł do Urzędu Marszałkowskiego, którą Ośrodek w 2015 r. wydatkował w nadmiernej wysokości¹⁸. Nie stwierdzono wydatkowania środków z dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 242-262, 414, 415-706)

1.2.4. W latach 2015-2017 (I półrocze) sprawozdania częściowe oraz końcowe z wykonania zleconego zadania publicznego, sporządzone wg. wzoru wskazanego w

¹⁶ Konferencja w 2015 r. „Adopcja – jedna z dróg do rodzicielstwa”.

¹⁷ Zgodnie z §1 umowy nr 10/2017 z 20 stycznia 2017 r. przedmiotem umowy była realizacja zadania publicznego „prowadzenie niepublicznego ośrodka adopcyjnego w subregionie kaliskim w latach 2017-2021” (umowa o realizację zadania publicznego pod tytułem „Prowadzenie trzech niepublicznych ośrodków adopcyjnych w subregionie kaliskim, konińskim i poznańskim na terenie województwa wielkopolskiego w latach 2017-2021”).

¹⁸ Wydatek dotyczył przekroczenia o więcej niż 10% umownej kwoty w pozycji kosztorysu pn. „zużycie materiałów (...)”.

zawartych umowach na prowadzenie Ośrodka Adopcyjnego TPD w Kaliszu¹⁹ przekazywane były do ROPS w terminach wskazanych w tych umowach.

(dowód: akta kontroli str. 415-706)

W latach 2015-2017 (I półrocze) sporządzono²⁰ oraz przekazano do ROPS (z zastosowaniem systemu teleinformatycznego) sprawozdania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w zakresie informacji statystycznej na temat działalności ośrodków adopcyjnych oraz informacji o dzieciach przysposobionych (za 2015 r. – 15 stycznia 2016 r., natomiast za I i II półrocze 2016 r. oraz II półrocze 2017 r. w terminie od 7 do 12 dni po zakończeniu półrocza).

Analiza wybranych danych zawartych w ww. informacjach nie wykazała rozbieżności w stosunku do stanu wynikającego z dokumentacji źródłowej.

(dowód: akta kontroli str. 415-706)

1.2.5. W latach 2015-2017 (I półrocze) działalność ośrodka adopcyjnego kontrolowana była przez Wojewodę Wielkopolskiego oraz ROPS. Ww. kontrole obejmowały okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2015 r. (Wojewoda) oraz do 31 grudnia 2016 r. (ROPS).

Kontrola przeprowadzona przez Wojewodę Wielkopolskiego stwierdziła rozbieżności w nazwie Ośrodka (w umowie, regulaminie organizacyjnym, pieczęciach oraz dokumentacji) i wydane zostało zalecenie w tym zakresie. W związku z tym w dniu 19 lipca 2016 r. zawarty został aneks do umowy²¹ w którym ujednolicona została nazwa własna Ośrodka.

(dowód: akta kontroli str. 707-731)

Zgodnie z protokołem kontroli ROPS: Ośrodek w 2013 r. wydatkował niezgodnie z przeznaczeniem kwotę 1.178,05 zł a następnie zwrócił ją wraz z odsetkami²² na rachunek ROPS (22 i 30 kwietnia 2014 r.). Ośrodek, w 2015 r. wydatkował w nadmiernej wysokości kwotę 238,82 zł i zwrócił ją 21 kwietnia 2016 r. na rachunek ROPS²³. W zakresie merytorycznym nie stwierdzono nieprawidłowości. W trakcie kontroli zwrócono uwagę m.in. na nieprawidłowe oznakowanie Ośrodka (tablice urzędowe umieszczone na zewnątrz). Wskazano również, że nie dopełniono obowiązku zawartego w § 4 ust. 1 umowy²⁴ w zakresie wyodrębnienia ewidencji pozostałych środków trwałych zakupionych z dotacji. W ramach realizacji wniosków pokontrolnych uzupełniono ww. ewidencję środków trwałych oraz zlecono wykonanie oraz umieszczono na elewacji budynku tablicę z logo Województwa Wielkopolskiego.

(dowód: akta kontroli str. 707-733, 414)

¹⁹ Ośrodek (jako Zleceniobiorca) zobowiązany został w umowie z 18 stycznia 2012 r. do składania częściowych sprawozdań z wykonywania zleconego zadania publicznego wg. wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umów dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25).

Ponadto umową z 20 stycznia 2017 r. Ośrodek zobowiązany został do składania sprawozdań częściowych okresowych i częściowych rocznych według wzoru stanowiącego załącznik nr 5 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2016 r., poz. 1300).

²⁰ Sporządzone sprawozdania zawierały dane określone w tabeli G (Informacja statystyczna na temat działalności ośrodków adopcyjnych) i H („Informacja o dzieciach przysposobionych”) załącznika nr 3 na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 grudnia 2012 r. (Dz. U. poz. 1371) – uchylone z dniem 1 kwietnia 2016 r. i załącznika nr 4 do rozporządzenia z dnia 18 lutego 2016 r. (Dz. U. poz. 213) w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

²¹ Umowa nr ROPS.IX/Poznań/53/II/2012 z dnia 18 stycznia 2012 r.

²² Wydatek dotyczył podatku VAT za szkolenia finansowane ze środków dotacji.

²³ Wydatek dotyczył przekroczenia o więcej niż 10% umownej kwoty w pozycji kosztorysu pn. „zużycie materiałów (...)”.

²⁴ W dniu 18 stycznia 2012 r. zawarta została umowa pomiędzy Marszałkiem Województwa Wielkopolskiego reprezentowanym przez Dyrektora ROPS w Poznaniu (zleceniodawca) a Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Kaliszu, na prowadzenie Niepublicznego Ośrodka Adopcyjnego w Kaliszu.

1.3. Kwalifikacja dzieci do przysposobienia krajowego

W latach 2015-2017 (I półrocze) do Ośrodka zgłoszonych zostało do adopcji 167 dzieci²⁵ w tym 21 z orzeczeniem o niepełnosprawności. Zakwalifikowanych do adopcji zostało natomiast 36 dzieci (w tym 4 – z orzeczeniem o niepełnosprawności). W tym okresie przysposobionych było 61 dzieci²⁶, z czego 11 w ramach tzw. „adopcji rodzinnych”.

(dowód: akta kontroli str. 210-211)

Badania przeprowadzono na próbie 20 spraw/postępowań adopcyjnych: z tego: 17 zakończonych adopcją (8 – w 2015 r., 6 – w 2016 r.²⁷ oraz 3 w I półroczu 2017 r.²⁸) oraz 3 – w toku (rozpoczęte od 2015 r. i niezakończone do czasu kontroli). Nie było postępowań, w których doszło do rozwiązania adopcji.

(dowód: akta kontroli str. 210-211)

1.3.1. Ośrodek w przypadku powzięcia informacji uzasadniającej zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia, niezwłocznie występował do organizatora pieczy zastępczej, o przekazanie opinii oraz dokumentacji, o których mowa w art. 139a ustawy o wspieraniu rodziny. Ośrodek nie wystąpił o ww. dokumenty w przypadku 4 dzieci, ponieważ nie było organizatora pieczy zastępczej.

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że ww. dzieci pozostawały w rodzinach pełniących pieczę nad dzieckiem i nie były objęte opieką organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W przypadku trojga dzieci (nieznanego pochodzenia oraz dzieci, których rodzice zadeklarowali wyrażenie zgody blankietowej na anonimowe przysposobienie dziecka) Ośrodek dokonał doboru rodziny do dziecka, natomiast w przypadku jednego dziecka, Ośrodek prowadził procedurę na wniosek sądu (nie dokonał doboru rodziny).

(dowód: akta kontroli str. 750-755, 782-789, 805-858)

1.3.2. W kontrolowanych postępowaniach Ośrodek sporządził karty dziecka w dniu otrzymania pierwszej informacji o dziecku, które może być przysposobione do 111 dni po tym dniu. Wydłużony okres sporządzania kart dzieci wynikał w szczególności z długiego czasu oczekiwania na dokumentację od organizatora pieczy zastępczej, odraczania ustalonych terminów badań psychologicznych (z powodu choroby, wyjazdów lub innych zdarzeń losowych) lub oczekiwania lekarzy pediatrów sporządzających zapisy w części karty dziecka dotyczącej stanu zdrowia, na opinie poradni specjalistycznych. Najdłuższy czas sporządzania karty dziecka (111 dni) wynikał z braku możliwości nawiązania współpracy ze spokrewnioną rodziną zastępczą (babcią dziecka) oraz wieloetapowego rozpatrywania sytuacji dziecka²⁹. Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że czas sporządzania karty dziecka jest z reguły dużo krótszy i nie przekracza miesiąca.

(dowód: akta kontroli str. 782-789, 805-858, 750-755)

1.3.3. Postępowanie od daty sporządzenia karty dziecka do wskazania kandydata na rodzica adopcyjnego trwało od 5 do 246 dni, lub nie zostało wszczęte z uwagi na

²⁵ W 2015 r. do adopcji zgłoszonych zostało 78 dzieci, w 2016 r. – 54 a w 2017 (I półrocze) – 35.

²⁶ W 2015 r. – 14 adopcji, w 2016 r. – 37 adopcji, a w 2017 (I półrocze) – 10 adopcji.

²⁷ W tym w 2015 i 2016 r.: 1 postępowanie w sprawie przysposobienia dziecka niepełnosprawnego, 2 – o najkrótszym czasie trwania postępowania (od daty sporządzenia karty dziecka do wskazania kandydata na rodzica adopcyjnego), 1 – o najdłuższym czasie postępowania.

²⁸ W 2017 r.: 1 – o najkrótszym czasie trwania postępowania (od daty sporządzenia karty dziecka do wskazania kandydata na rodzica adopcyjnego), 2 – o najdłuższym czasie postępowania.

²⁹ tj. odroczenia wydania kwalifikacji z uwagi na braki formalne w dokumentacji dziecka - brak aktualnych opinii, o których mowa w art. 139a ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, następnie niezakwalifikowania dziecka do przysposobienia krajowego z uwagi na więzi z babcią chłopca, która regularnie utrzymywała kontakt z dzieckiem. Kolejno na podstawie wniosku PCPR wznowiono procedurę kwalifikacyjną, która zakończyła się udzieleniem chłopcu kwalifikacji do przysposobienia krajowego. Po zakwalifikowaniu dziecka do przysposobienia przez Komisję kwalifikacyjną ds. Adopcji niezwłocznie wskazano kandydatów na rodziców adopcyjnych, którzy przysposobili chłopca.

chęć przysposobienia dziecka przez rodzinę zastępczą, w której dziecko się znajdowało. Długi czas (246 dni) wynikał z wieloetapowego rozpatrywania sytuacji dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 782-789, 805-858.)

W przypadku trojga dzieci, kandydatom na rodziców adopcyjnych udostępniona została przez Ośrodek, informacja o dziecku z nieuregulowaną sytuacją prawną oraz umożliwiono im kontakt z dzieckiem przed zakwalifikowaniem dziecka do przysposobienia, o czym w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w części „Uwagi dotyczące badanej działalności”.

(dowód: akta kontroli str. 738-749, 790-798)

Zgodnie z art. 164 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny, Ośrodek Adopcyjny dokonywał kwalifikacji dziecka do przysposobienia krajowego, sporządzał dokument potwierdzający jego zakwalifikowanie do przysposobienia oraz rozpoczynał poszukiwanie kandydata do przysposobienia (chyba, że rodzina zastępcza, w której przebywało dziecko deklarowała chęć przysposobienia dziecka) w terminie 30 dni od dnia sporządzenia karty dziecka (w jednym przypadku kwalifikacja nastąpiła dopiero po upływie 246 dni³⁰). Spośród badanej próby, w przypadku 7 dzieci (łącznie w okresie 2015-2016 było 18 takich spraw) nie dokonano kwalifikacji dziecka do przysposobienia krajowego oraz nie sporządzono dokumentu potwierdzającego zakwalifikowanie dziecka do tego przysposobienia, o czym w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w części „Ustalone nieprawidłowości”.

(dowód: akta kontroli str. 782-789, 805-858)

1.3.4. W okresie objętym kontrolą, w przypadku dwojga dzieci nie pozyskano kandydatów do przysposobienia. W związku z tym, zgromadzoną dokumentację Ośrodek przesłał do ośrodka adopcyjnego prowadzącego wojewódzki bank danych (dalej WBD). W przypadku jednego z ww. dzieci, jako kandydata na rodzinę do przysposobienia wytypowano tylko jedną rodzinę, a następnie po odmowie, przekazano dokumentację dziecka do WBD. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Ośrodka, spowodowane to było brakiem rodzin adopcyjnych z motywacją i oczekiwaniami do przyjęcia dziecka niepełnosprawnego³¹.

W przypadku drugiego z ww. dzieci dokumenty przesłano do WBD po upływie prawie 4 miesięcy od ostatnich działań w kierunku wytypowania kandydatów na rodzinę przysposabiającą dla dziecka.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Ośrodka, w tym czasie trwały działania prowadzone przez właściwy PCPR związane z poszukiwaniem Domu Pomocy Społecznej dla dziecka z uwagi na jego stan zdrowia³².

(dowód: akta kontroli str. 236, 244, 853-858)

W latach 2015-2017 (I półrocze) 89 dzieci zgłoszonych do Ośrodka (tj. 41 – w 2015r., 30 – w 2016 r. i 18 – w I półroczu 2017 r.), nie zostało zakwalifikowanych do adopcji z powodu więzi emocjonalnych z członkami rodziny lub rodziną zastępczą lub braku zgody małoletniego dziecka na swoje przysposobienie.

(dowód: akta kontroli str. 1041-1049)

³⁰ Z uwagi na wcześniejsze odroczenie, następnie niezakwalifikowanie i dopiero późniejsze zakwalifikowanie do przysposobienia.

³¹ Chłopiec posiadał orzeczenie o niepełnosprawności oraz orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność ruchową uwarunkowaną mózgowym porażeniem dziecięcym.

³² Dziecko miało opóźniony rozwój psychoruchowy, deficyty w obrębie motoryki, znaczne opóźnienie mowy, wymagało rehabilitacji i terapii. Ośrodek uznał, iż ustabilizowanie sytuacji związanej z miejscem pobytu dziecka wpłynie na dobór rodziny z uwzględnieniem aktualnego miejsca pobytu.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Spośród badanej próby, w przypadku 7 dzieci (łącznie w okresie 2015-2016 było 18 takich spraw), Ośrodek nie dokonał kwalifikacji dziecka do przysposobienia krajowego oraz nie sporządził dokumentu potwierdzającego zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia. Dotyczyło to dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, którego opiekunowie zgłosili gotowość przysposobienia dziecka. W tych przypadkach Ośrodek, po sporządzeniu karty dziecka i zgromadzeniu dokumentacji medycznej, psychologicznej i prawnej nie dokonywał kwalifikacji dziecka. Dopiero od września 2016 r. w takich sytuacjach Ośrodek dokonuje kwalifikacji dziecka i sporządza zaświadczenie kwalifikacyjne dziecka. Postępowanie Ośrodka, stosowane do września 2016 r. było niezgodne z art. 164 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny.

(dowód: akta kontroli str. 756, 761-768, 805-824)

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że w przypadku adopcji przez rodzinę zastępczą w latach 2015-2016 rodzinie wydawane były kwalifikacje do przysposobienia konkretnego dziecka i tym samym dzieci były ujęte w tej kwalifikacji. Na zebraniu wielkopolskich ośrodków adopcyjnych w dniu 16 września 2016r. w siedzibie ROPS w Poznaniu uznano, że będziemy dokonywać odrębnie kwalifikacji dziecka do przysposobienia krajowego i wydawać dokument potwierdzający zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia krajowego, by wykazywać kwalifikację dzieci osobno.

(dowód: akta kontroli str. 233-243)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. W przypadku trojga dzieci, Ośrodek udostępnił kandydatom na rodziców adopcyjnych informacje o dziecku z nieuregulowaną sytuacją prawną. Umożliwiony został im również kontakt z dzieckiem przed zakwalifikowaniem go do przysposobienia.

(dowód: akta kontroli str. 738-749, 790-798)

Zgodnie z art. 169 ustawy o wspieraniu rodziny, ośrodek adopcyjny udostępnia kandydatom informacje o dziecku oraz umożliwia im kontakt z dzieckiem dopiero po zakwalifikowaniu go do przysposobienia.

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że rodzinom adopcyjnym udostępniane są informacje o dzieciach z nieuregulowaną sytuacją prawną oraz umożliwiany jest kontakt z dziećmi przed zakwalifikowaniem ich do przysposobienia, na podstawie informacji otrzymanych z sądów lub szpitali - w przypadku dzieci nieznanego pochodzenia oraz dzieci, których rodzice zadeklarowali wyrażenie zgody blankietowej na anonimowe przysposobienie w terminie przewidzianym ustawą. „W w/w sytuacjach, ściśle współpracujemy z sądami oraz organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej. Działania te wynikają z braku odpowiedniej liczby rodzin zastępczych, w tym rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego na terenie powiatów, z którymi współpracujemy, stąd praktyka ustanawiania rodzin preadopcyjnych dla w/w dzieci, wśród rodzin zakwalifikowanych do przysposobienia”. Sytuacja ta wpływa na wczesne nawiązywanie relacji dziecka i rodziny docelowej. Długie przebywanie dziecka w szpitalu bądź umieszczenie dziecka (tymczasowy pobyt) w pieczy zastępczej zwiększa możliwość wystąpienia zaburzeń w zakresie budowania prawidłowego przywiązania z najbliższymi opiekunami oraz relacji społecznych w przyszłości.

(dowód: akta kontroli str. 750-755, 803-804)

NIK zwraca uwagę, że Ośrodek Adopcyjny nie jest organem właściwym w zakresie organizowania pieczy zastępczej.

2. Ośrodek występując, na podstawie art. 164 ust. 2 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny, m.in. do organizatora rodzinnej pieczy zastępczej o przekazanie, w terminie 7 dni, opinii oraz dokumentacji, o których mowa w art. 139a tejże ustawy, otrzymywał je z przekroczeniem ww. terminu.

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że sprawy te były monitorowane poprzez telefoniczne uzyskiwanie informacji na temat przyczyn opóźnień.

NIK zauważa, że wprawdzie ustawodawca nałożył obowiązek dochowania 7-dniowego terminu na inne podmioty, to jednak, Ośrodek nie wskazywał w kierowanych pismach wymogów związanych z terminem, jak również brak było w dokumentacji potwierdzenia podejmowanych działań wskazujących na monitorowanie tych spraw.

(dowód: akta kontroli str. 233-242, 782-858)

3. Pomimo tego, że Ośrodek nie otrzymał (w jednym przypadku) części dokumentów, po wystąpieniu do organizatora pieczy zastępczej o opinie oraz dokumentację, o których mowa w art. 139a ustawy o wspieraniu rodziny, nie żądał uzupełnienia braków³³.

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że rodzina zastępcza, w której przebywało dziecko wyraziła gotowość przysposobienia jego, zatem nie było konieczności rozpatrywania zasadności przysposobienia związanego ze zmianą miejsca zamieszkania dziecka na miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto, z uwagi na brak danych na temat posiadania rodzeństwa, nie było konieczności rozpatrywania zasadności wspólnego umieszczania rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej.

(dowód: akta kontroli str. 750-752, 761-764)

4. W jednym przypadku Ośrodek sporządził kartę dziecka³⁴ w części II „Dane o rodzicach dziecka”, niezgodnie z dokumentami, załączonymi do dokumentacji i przedstawionymi do kontroli, co – zdaniem Dyrektora Ośrodka – wynikało z niedopatrzienia.

(dowód: akta kontroli str. 236, 244, 765-768, 799-801)

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Ośrodka Adopcyjnego w zakresie kwalifikowania dzieci do adopcji, realizacji procedur adopcyjnych oraz skuteczności tych działań.

2. Dobór osób przysposabiających dzieci

Opis stanu
faktycznego

2.1. W ramach poszukiwania kandydatów na rodziców adopcyjnych Ośrodek prowadził działania mające na celu promowanie idei adopcji, poprzez m.in. zorganizowanie w 2015 r. konferencji pod patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego pn. „Adopcja – jedną z dróg do rodzicielstwa”, współpracę z lokalnymi mediami, stronę internetową oraz broszury dotyczące adopcji. Promowanie idei adopcji realizowano również poprzez zaproszenie rodzin w

³³ Brak było (1) opinii o zasadności przysposobienia związanego ze zmianą miejsca zamieszkania dziecka na miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej, (2) opinii o zasadności wspólnego umieszczenia rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej oraz (3) opinii o możliwości nieumieszczenia wspólnie rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej z powodu nieznaleszenia kandydata do przysposobienia rodzeństwa.

³⁴ OA/Kalisz/500/31/16.

czerwcu 2017 r. na szkolenie do ROPS w Poznaniu dotyczące problematyki adopcji oraz przystąpienie w 2016 r. do projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego „Usługi preadopcyjne wsparciem procesu adopcji”³⁵.

Zadanie poszukiwania kandydatów na rodziców adopcyjnych, jako pomoc dziecku i rodzinie, wskazane zostało w regulaminie Ośrodka obowiązującym na dzień zakończenia kontroli oraz w statucie TPD. W uregulowaniach wewnętrznych nie zostały określone zasady poszukiwania kandydatów na rodziców adopcyjnych. Określono natomiast ogólne zasady doboru kandydatów na rodziców, w tym dokumenty niezbędne w sprawie przysposobienia dziecka.

W wykazie niezbędnych dokumentów wskazano dokumenty, których zakres był szerszy niż informacje określone w art. 161 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny, co szerzej opisano w sekcji „Uwagi dotyczące badanej działalności” niniejszego wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 74-200, 229-245, 1050-1082)

2.2. W latach 2015 - 2017 (I półrocze) do Ośrodka zgłosiło się odpowiednio 47, 56 i 32 rodziny, jako kandydaci na rodziców adopcyjnych, w tym odpowiednio 2, 7 i 2 spoza terenu województwa wielkopolskiego. W tym samym czasie podania o wszczęcie postępowania adopcyjnego wycofało odpowiednio: 10, 6 i 0 kandydatów na rodziców adopcyjnych³⁶.

W latach 2015-2017 (I półrocze) procedurę przygotowania do przysposobienia pomyślnie przeszło odpowiednio: 38, 30 i 6 rodzin.

Na dzień 30 września 2017 r. na adopcję oczekiwało 28 rodzin, które posiadały pozytywną opinię kwalifikacyjną, tj. przeszło pomyślnie procedurę przygotowania do przysposobienia dziecka.

Ośrodek nie miał informacji o przypadkach rozwiązania przysposobienia orzeczonego wobec dzieci objętych jego działalnością.

(dowód: akta kontroli str. 769, 868)

2.3. Analiza 20 postępowań adopcyjnych wykazała, że wobec kandydatów na rodziców adopcyjnych podejmowano udokumentowane działania, określone w art. 156 ust.1 pkt 6-9 ustawy o wspieraniu rodziny, tj. przeprowadzono badania pedagogiczno-psychologiczne, analizę sytuacji osobistej, zdrowotnej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej kandydatów do przysposobienia dziecka (zwaną dalej "wywiadem adopcyjnym"), prowadzono działalność diagnostyczno-konsultacyjną oraz udzielano wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla kandydatów do przysposobienia dziecka. Ośrodek podejmował pierwsze udokumentowane działania w ciągu od 1 do 231 dni od zarejestrowania zgłoszenia.

(dowód: akta kontroli str. 782-789, 805-858)

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że czas oczekiwania wynika z obsługiwanie kandydatów zgodnie z kolejnością zgłoszeń oraz z dużej ilości zainteresowanych przejściem procedury w tym Ośrodku. Przeprowadzenie badań pedagogicznych, psychologicznych oraz wywiadu adopcyjnego wszczyna się bezpośrednio przed przewidzianym terminem rozpoczęcia szkoleń z uwagi na możliwość przeprowadzenia bieżącej analizy sytuacji kandydatów i dokonania na tej podstawie

³⁵ W dniu 16 sierpnia 2016 r. podpisana została umowa partnerska pomiędzy Województwem Wielkopolskim, w imieniu którego projekt realizowany przez ROPS w Poznaniu (partner wiodący) a TPD Oddział Okręgowy w Kaliszu (Partner I) i TPD Oddział Powiatowy w Koninie (Partner II) i Towarzystwem Przywracania Rodziny w Poznaniu (Partner III). Do ww. umowy zawarty był aneks nr 1/2016 w dniu 24.10.2016 r. oraz nr 2/2016 w dniu 14.12.2016 r.

³⁶ Przyczyną wycofania wniosków było: oczekiwanie na przysposobienie w innym ośrodku (3 przypadki), zmiana warunków pracy kandydata, wyjazd w celach zarobkowych za granicę (2), ciąża (6), uzyskanie kwalifikacji na rodzinę zastępczą (1), zgłoszenie braku gotowości w zakresie warunków mieszkaniowych (1), przerwanie szkolenia (1) oraz w 2 przypadkach Ośrodek nie miał informacji o przyczynach rezygnacji.

wstępnej oceny kandydatów do przysposobienia dziecka. Stąd bywa, że zainteresowani oczekują długo na pierwszą czynność.

(dowód: akta kontroli str. 236, 245)

2.4. W okresie objętym kontrolą udzielono wsparcia lub porady dziewięciu kobietom w ciąży lub pacjentkom oddziałów ginekologiczno-położniczych³⁷, które sygnalizowały zamiar przekazania dziecka do adopcji. Trzy osoby podjęły decyzję o przekazaniu dziecka do adopcji, dwie zmieniły zdanie (powrót dziecka do rodziny biologicznej), jedna – podjęła decyzję o współpracy z inną instytucją pomocową oraz trzy osoby nie nawiązały współpracy z Ośrodkiem.

(dowód: akta kontroli str. 734-735)

2.5. We wszystkich przeanalizowanych sprawach Ośrodek, zgodnie z art. 156 ust.1 pkt 4 ustawy o wspieraniu rodziny, udzielał wsparcia kandydatom na rodziców adopcyjnych w przygotowaniu wniosków o przysposobienie i zgromadzeniu niezbędnych dokumentów. Wnioski były składane do sądów za pośrednictwem Ośrodka. Ośrodek nie posiadał danych o liczbie wniosków, które wymagały uzupełnienia.

(dowód: akta kontroli str. 782-789, 805-858)

2.6. Przed skierowaniem kandydatów na szkolenie Ośrodek, zgodnie z art. 172 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny, dokonał wstępnej oceny kandydata z uwzględnieniem kwalifikacji osobistych, o których mowa w art. 114¹ ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, motywacji do podjęcia się wychowania dziecka i wywiadu adopcyjnego. Kandydatów, którzy wcześniej przysposobili rodzeństwo dziecka lub sprawowali nad dzieckiem rodzinną pieczę zastępczą Ośrodek, na podstawie art. 172 ust. 2 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny, nie kierował na ww. szkolenie. W przypadku jednego małżeństwa, Ośrodek, we wstępnej ocenie, kandydatów do przysposobienia dziecka skierował na szkolenie, jednak małżeństwo to nie uczestniczyło w tym szkoleniu (brali bowiem udział w warsztatach szkoleniowych sześć lat wcześniej), co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Uwagi dotyczące badanej działalności”.

(dowód: akta kontroli str. 782-789, 805-858)

2.7. W latach 2015 – 2017 (I półrocze), szkoleniami objęto 102 kandydatów na rodziców adopcyjnych. Szkolenia ukończyło 100 kandydatów (2 osoby zrezygnowały)³⁸. Zaświadczenia były wystawiane po ukończeniu szkolenia w 2 egzemplarzach (do rejestru i do teczki rodziny). Wydawane były kandydatom: na ich wniosek, do innego ośrodka lub na wniosek sądu. Czas oczekiwania na szkolenie wynosił od 154 do 286 dni od daty zarejestrowania zgłoszenia do pierwszego dnia szkoleniowego oraz od jednego do 134 dni od daty zakończenia postępowania kwalifikacyjnego. Długi czas oczekiwania na szkolenie wynikał m.in. z dużej liczby osób wnioskujących o przejście procedury kwalifikacyjnej w Ośrodku. W jednym przypadku długi czas oczekiwania kandydatów na szkolenie po zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego (134 dni) wynikał z prośby kandydatów (zobowiązania zawodowe).

(dowód: akta kontroli str. 770-774, 782-789, 805-860)

2.8. Szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka realizowane były w Ośrodku w trzech edycjach rocznie. Obejmowały one 10 spotkań (w każdej edycji) po 35 godzin tematycznych (od godz. 16). Program szkoleń „Droga do adopcji” zatwierdzony został na okres 5 lat przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, na wniosek ROPS.

³⁷ Wsparcie lub porada udzielona została 4 kobietom w 2015 r., 3 – w 2016 r. oraz 2 – w I półroczu 2017 r.

³⁸ W trakcie kontroli NIK (II półrocze 2017 r.) trwało szkolenie w którym uczestniczyło 14 kandydatów.

Kandydaci, w przypadku nieobecności na zajęciach, uzupełniali dany materiał poprzez udział w spotkaniu szkoleniowym w kolejnej edycji. Brak możliwości wcześniejszego, niż w kolejnej edycji „odrobienia zajęć”, zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Ośrodka, spowodowany był tym, że realizacja celów programu szkoleń dla kandydatów na rodziny adopcyjne ma charakter warsztatowy (dyskusja, „burza mózgów”, ćwiczenia w podgrupach).

(dowód: akta kontroli str. 233-245, 861-863)

W II półroczu 2017 r., szkolenie realizowane było według nowego programu szkoleń „Droga do adopcji”, w wymiarze 50 godzin dydaktycznych.

(dowód: akta kontroli str. 864-867)

2.9. Wszyscy kandydaci, którzy ukończyli szkolenie w okresie objętym kontrolą otrzymali pozytywną opinię kwalifikacyjną. Komisja kwalifikacyjna ds. Adopcji wydała ww. opinie dla 51 rodzin, które ukończyły szkolenie (w tym 9 opinii wydanych zostało w II półroczu 2017 r.).

(dowód: akta kontroli str. 775, 415-706)

Zgodnie z Regulaminem Komisji Kwalifikacyjnej ds. Adopcji³⁹, w skład komisji wchodził: dyrektor Ośrodka, jako przewodniczący (lub osoba upoważniona), oraz wszyscy pracownicy merytoryczni. Komisja kwalifikacyjna powołana była w celu kwalifikowania dzieci do przysposobienia, kwalifikowania kandydatów do przysposobienia dziecka, dokonywania kwalifikacji rodzin do dzieci oraz konsultacji sytuacji dziecka z innym specjalistą lub opiekunem prawnym i omówienia spraw problemowych. Ośrodek, zgodnie z regulaminem, może zapraszać do współpracy w charakterze członków komisji osoby z zewnątrz, tj. specjalistów z zakresu prawa, medycyny, psychologii, pedagogiki a także pracowników placówek, w których przebywają dzieci kwalifikowane do przysposobienia. W latach 2015-2017 (I półrocze) ww. osoby nie współpracowały w charakterze członków komisji (szerzej problem opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Uwagi dotyczące badanej działalności”).

(dowód: akta kontroli str. 74-109, 770-774)

2.10. Kandydatom⁴⁰, którzy otrzymali pozytywną opinię kwalifikacyjną Ośrodek Adopcyjny, na podstawie art. 169 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, udostępnił informację o zakwalifikowanym dziecku oraz umożliwił im kontakt z dzieckiem po upływie od 193 do 1.316 dni od uzyskania pozytywnej opinii kwalifikacyjnej⁴¹. Długi czas oczekiwania spowodowany był, zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Ośrodka, dużą liczbą osób gotowych do przysposobienia.

(dowód: akta kontroli str. 770-774, 782-789, 805-858)

2.11. We wszystkich (siedmiu) analizowanych przypadkach zakwalifikowania do adopcji dziecka, którego rodzeństwo zostało wcześniej przysposobione, Ośrodek Adopcyjny zgodnie z art. 165 ustawy o wspieraniu rodziny, poinformował rodzinę, o możliwości przysposobienia dziecka, którego brat albo siostra zostali wcześniej przez nią przysposobieni. W czterech przypadkach rodzice adopcyjni zdecydowali się adoptować rodzeństwo wcześniej przysposobionego dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 776)

³⁹ Załącznik nr 4 Regulaminu Ośrodka Adopcyjnego.

⁴⁰ Stwierdzono na podstawie próby postępowań adopcyjnych (poza rodzinami, w której przysposobione dziecko, znajdowało się wcześniej w rodzinie zastępczej lub które wcześniej przysposobiły rodzeństwo tego dziecka).

⁴¹ W przypadku kandydatów na rodziców adopcyjnych (4 małżeństwa), którym udostępniono informację o zakwalifikowanym dziecku oraz umożliwiono im kontakt z dzieckiem po upływie 520 dni, 791 dni, 1.191 dni oraz 1.316 dni, wcześniej zgłoszono im dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, jednak kandydaci odmówili z powodu m.in. na wiek dziecka, liczne rodzeństwo lub problemy zdrowotne dziecka.

2.12. Badając skuteczność⁴² działań Ośrodka w zakresie prowadzonych postępowań kwalifikacyjnych kandydatów na rodziców adopcyjnych ustalono, że liczba rodzin, które zgłosiły się do Ośrodka Adopcyjnego w latach 2015, 2016 i 2017 (I półrocze) wynosiła odpowiednio 47, 56 i 32 (w tym odpowiednio 2, 7 i 2 spoza terenu województwa wielkopolskiego). Przysposobiło dzieci odpowiednio 14, 37 i 10 rodzin (w tym jedna spoza terenu województwa wielkopolskiego).

W tym samym czasie podania o wszczęcie postępowania adopcyjnego wycofało odpowiednio: 10, 6 i 0 kandydatów na rodziców adopcyjnych.⁴³

Procentowy udział rodzin, które przysposobiły dzieci do rodzin, które zgłosiły taką chęć wynosił odpowiednio: 29,8%, 66,1% oraz 31,3%.

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że w wyniku współpracy z WBD i Centralnym Bankiem Danych w Warszawie (CBD) przez rodziny zakwalifikowane w tutejszym ośrodku zostały adoptowane dzieci zakwalifikowane do przysposobienia przez ośrodki adopcyjne działające na terenie innych województw, tj.: w 2015 roku – 28 adopcji, w 2016 – 17 adopcji, w 2017r. – 2 adopcje.

(dowód: akta kontroli str. 769, 770-774)

2.13. Kandydaci na rodziców adopcyjnych w badaniu ankietowym⁴⁴ w toku kontroli wskazali, że zdecydowali się na ten ośrodek ze względu na bliską odległość od miejsca zamieszkania (75% ankietowanych) oraz, że podczas wyboru ośrodka kierowali się rekomendacjami innych osób (14%) jak również innymi powodami (12%). Wsparcie uzyskane w Ośrodku oceniono na poziomie bardzo dobrym (57 do 63%), dobrym (18 do 25%) oraz średnim (od 10 do 18%) natomiast szkolenie i atmosferę przy współpracy z ośrodkiem adopcyjnym, odpowiednio: bardzo dobrze – 55 i 61%, dobrze – 24 i 24%, średnio – 22 i 16%. 94% ankietowanych wskazało, że zapewniona została im dyskrecja w przebiegu procedur. Do najważniejszych barier w procesie adopcyjnym zaliczono brak dzieci o uregulowanej sytuacji prawnej (86%), długotrwała procedura przygotowawcza i bariery prawne (po 43%), brak dzieci spełniających oczekiwania (33%), długotrwałe oczekiwanie na szkolenie (31%), zbyt mała liczba ośrodków adopcyjnych (18%) oraz długotrwałe szkolenie (12%). Dostępność ośrodka adopcyjnego i jego godziny pracy oceniono dobrze – 53%, bardzo dobrze - 37% oraz średnio - 10%. Kandydaci na rodziców adopcyjnych, którzy zrezygnowali z ubiegania się o przysposobienie dziecka w Ośrodku wskazali w ankiecie, że współpraca z Ośrodkiem zakończyła się na etapie oczekiwania na dziecko po uzyskaniu zaświadczenia o przeszkoleniu a powodem zakończenia współpracy z Ośrodkiem były przyczyny leżące po ich stronie, tj. urodzenie dziecka biologicznego.

(dowód: akta kontroli str. 871-1039)

2.14. Analiza kontrolowanej próby wykazała, że Ośrodek Adopcyjny nie prowadził monitoringu losów przysposobionych dzieci po zakończeniu procesu adopcyjnego, co wynikało, zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Ośrodka, z nieodległych terminów (od momentu przysposobienia do kontroli). W przypadku 4 rodzin stwierdzono udokumentowaną (notatki służbowe) formę kontaktu pomiędzy Ośrodkiem a rodzinami w trakcie procesu adopcyjnego. Ośrodek natomiast udzielał wsparcia rodzicom adopcyjnym po przysposobieniu w zakresie postępów dziecka, adaptacji

⁴² Przez skuteczność przyjętą na potrzeby kontroli należy rozumieć proporcję liczby rodzin, które przysposobiły dziecko do liczby rodzin, które zgłosiły chęć przysposobienia dziecka.

⁴³ Przyczyną wycofania wniosków było: oczekiwanie na przysposobienie w innym ośrodku (3 przypadki), warunków pracy kandydata, wyjazdu w celach zarobkowych za granicę (2), ciąża (6), uzyskanie kwalifikacji na rodzinę zastępczą (1), zgłoszenie braku gotowości w zakresie warunków mieszkaniowych (1), przerwanie szkolenia (1) oraz w 2 przypadkach Ośrodek nie ma informacji o przyczynach rezygnacji.

⁴⁴ W anonimowym badaniu ankietowym uczestniczyło 51 rodzin - kandydatów na rodziców adopcyjnych (w tym: 34 będących na etapie oczekiwania na dziecko po uzyskaniu zaświadczenia o przeszkoleniu, 14 - w trakcie szkolenia oraz 3 – na innym) i 3 kandydatów na rodzica adopcyjnego, którzy zrezygnowali z ubiegania się o przysposobienie dziecka w Ośrodku.

Ustalono
nieprawidłowości

dziecka w rodzinie, w przypadku zgłoszeniu zapotrzebowania na tego rodzaju pomoc. Ośrodek udzielił wsparcia, którego zakres wynikał z art. 160 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny w 26 przypadkach – w 2015 r., 18 – w 2016 r. oraz 19 – w I półroczu 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 689-706, 770-774)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W jednym przypadku Ośrodek żądał od kandydatów na rodziców adopcyjnych⁴⁵ (OA/Kalisz/512/14/16) informacji o stanie zdrowia, wynikających z zaświadczeń pochodzących z poradni zdrowia psychicznego, tj. szerszego zakresu informacji niż określone w art. 161 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny.

(dowód: akta kontroli str. 750-755, 869-870)

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że spowodowane to było bliskim terminem wpływu dokumentów kandydatów do Ośrodka i wprowadzonych zmian ustawowych. Kandydaci powzięli informację o wymaganych dokumentach w procesie adopcyjnym przed wprowadzeniem zmian w ustawie oraz przedłożyli ww. zaświadczenia w Ośrodku zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

(dowód: akta kontroli str. 750-755)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Ośrodek zawarł w regulaminie ośrodka adopcyjnego TPD⁴⁶ obowiązującym do 31 stycznia 2017 r., żądanie przedstawienia zaświadczeń od lekarza psychiatry oraz od specjalisty⁴⁷, a także, w regulaminie obowiązującym na dzień zakończenia kontroli, orzeczeń o niepełnosprawności i wyroków rozwodowych.

Ponadto, w procedurze „Dla dobra dziecka odnajdujemy najlepszą rodzinę”, wskazane zostały zaświadczenia od lekarza psychiatry oraz specjalisty⁴⁸ jako wymagane w obowiązującej do 17 lipca 2015 r.⁴⁹ procedurze adopcyjnej. Podobnie, w procedurze obowiązującej na dzień zakończenia kontroli, jako wymagane wskazane zostały orzeczenia o niepełnosprawności i wyroki rozwodowe.

(dowód: akta kontroli str. 74-200)

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że dokonując analizy sytuacji życiowej, w tym zdrowotnej kandydatów do przysposobienia dziecka w tzw. „wywiadzie adopcyjnym” uzyskuje się informacje od kandydatów o przebytych chorobach, w tym chorobach przewlekłych, a także operacjach i leczeniu specjalistycznym. Umożliwienie pobierania dokumentacji zdrowotnej poszerzonej o wymienione zaświadczenia od lekarza psychiatry i specjalisty oraz o orzeczenia o niepełnosprawności dałoby Ośrodkowi szansę uwzględnienia opinii specjalistów w przypadku zgłaszanych problemów zdrowotnych oraz pozwoliłoby w pełni działać w zgodzie z zasadą nadrzędności dobra dziecka. Decyzja o zakwalifikowaniu rodziny, która jest wypadkową procesu diagnostycznego musi być podjęta w oparciu o niepodważalne dokumenty obrazujące życie i zdrowie małżonków i nie budząca żadnych wątpliwości w żadnej ze sfer życia kandydatów. Ponadto zbierane wyroki rozwodowe umożliwiają dokonanie analizy sytuacji kandydatów pod kątem zapisów dotyczących władzy rodzicielskiej co wiąże się z wyżej wspomnianą, nie budzącą żadnych wątpliwości, decyzją kwalifikacyjną.

(dowód: akta kontroli str. 750-755)

⁴⁵ Zaświadczenia z 12.12.2014 r.

⁴⁶ Regulamin wszedł w życie 28.09.2013 r. (w „Wykazie dokumentów dla kandydatów do przysposobienia dziecka” - załącznik nr 3).

⁴⁷ w przypadku schorzeń przewlekłych, rent, orzeczeń o niepełnosprawności.

⁴⁸ w przypadku schorzeń przewlekłych, rent, orzeczeń o niepełnosprawności.

⁴⁹ Obowiązywały przez okres ok. 10 miesięcy po uszczegółowieniu ww. przepisów w tym zakresie.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest to niezbędne do zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. W art. 161 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny, zawarty został zamknięty katalog informacji dotyczących kandydatów do przysposobienia dziecka, które ośrodek adopcyjny może przetwarzać. W myśl art. 161 ust. 2 pkt 4 i 10 ww. ustawy, ośrodek adopcyjny przetwarza dane o stanie cywilnym oraz o stanie zdrowia niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem, wynikające z zaświadczenia lekarskiego wystawionego przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (ww. przepis nie wymienia więc wskazanych dokumentów i specjalizacji lekarskich).

2. W przypadku jednej rodziny (kandydatów na rodziców adopcyjnych) brak było w dokumentacji wywiadu adopcyjnego, który zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Ośrodka przekazany został do sądu. Jednocześnie Ośrodek nie zachował kopii ww. dokumentu. (dowód: akta kontroli str. 782-789, 236, 244)

Ponadto w przypadku jednego małżeństwa, Ośrodek we wstępnej ocenie kandydatów do przysposobienia dziecka, po zapoznaniu się z dokumentacją kandydatów i przeprowadzeniu diagnozy rodziny, uwzględniając kwalifikacje osobiste, motywację oraz wywiad adopcyjny, dokonał wstępnej pozytywnej oceny kandydatów i skierował ich na szkolenie, jednak kandydaci nie uczestniczyli w nim (uczestniczyli sześć lat wcześniej w warsztatach szkoleniowych). Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że omyłkowo zaznaczono zapis mówiący o skierowaniu kandydatów na szkolenie, które wcześniej już odbyli.

(dowód: akta kontroli str. 770-774, 780-781)

3. Pracownicy przygotowujący dokumentację do przysposobienia dziecka byli członkami stałej komisji kwalifikacyjnej, która podejmowała decyzje dotyczące zakwalifikowania kandydatów do przysposobienia. Ponadto do składu komisji, w okresie kontrolowanym, pomimo możliwości wskazanej w Regulaminie Komisji Kwalifikacyjnej ds. Adopcji⁵⁰, nie powoływano osób spoza Ośrodka⁵¹.

Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że nie zapraszano w charakterze członków komisji specjalistów spoza Ośrodka z uwagi na to, iż każdorazowo gromadzona była dokumentacja zarówno dzieci jak i kandydatów sporządzana także przez specjalistów zewnętrznych, co pozwalało na podejmowanie decyzji w oparciu o dokumenty, bez konieczności ich uczestnictwa w Komisji.

Ponadto, Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że pracownicy Ośrodka przygotowujący dokumentację do przysposobienia dziecka byli członkami stałej komisji kwalifikacyjnej podejmującej decyzje dotyczące zakwalifikowania kandydatów do przysposobienia, ale nie byli oni jedynymi członkami Komisji. W skład Komisji wchodził również inni pracownicy Ośrodka, którzy bezpośrednio nie uczestniczyli w procesie diagnostycznym kandydatów i mogli stanowić niezależny głos w sprawie, stąd nie włączano (i nie zaistniała taka potrzeba) w skład komisji innych osób spoza Ośrodka Adopcyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 770-774, 777-779)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, dobór kandydatów na rodziców adopcyjnych.

⁵⁰ Załącznik nr 4 Regulaminu Ośrodka Adopcyjnego.

⁵¹ tj. specjalistów z zakresu prawa, medycyny, psychologii, pedagogiki a także pracowników placówek, w których przebywają dzieci kwalifikowane do przysposobienia.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, NIK, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵², wnosi o zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego Ośrodka w porozumieniu z Marszałkiem Województwa Wielkopolskiego i dokumentowanie tego faktu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 12 grudnia 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler:
Izabela Chlebowska-Gąszczyk
Główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
z up. Grzegorz Malesiński
Wicedyrektor

.....
Podpis

.....
Podpis

⁵² Dz. U. z 2017 r. poz. 524.